

*З.Н.Сейітжанов, А.Б.Темірболат,
Ж.А.Баянбаева*

РИТОРИКА

(Шешендік өнер негіздері)

Оқу құралы

Алматы
«Қазақ университеті»
2006

ББК 83.я7

С 38

132
Баспаға өл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық университеті филология факультетінің Ғылыми кеңесі
және Редакциялық-баста кеңесі үсынған

Пікір жазған дарап:

филология ғылымдарының докторы, профессор А.Ж.Жақсылықов;
(Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ)
филология ғылымдарының докторы, профессор Т.Тебегенов
(Абай атындағы ҚазҰПУ)

Сейітжанов З.Н., Темірболат А.Б., Баянбаева Ж.А.
С 38 Риторика (Шешендік өнер негіздері): Оку құралы. –
Алматы: Қазақ университеті, 2006. – 146 б.

ISBN 9965-30-195-6

Оку қуралында шешен сөз теориясының тарихы, қалыптасусының негізгі
кезеңдері, риториканың дербес ғылыми пән ретіндегі өзіндік ерекшеліктері
қарастырылады. Шешен сөзді құрастыру принциптеріне, тілдік мәдениетке,
пікірталас өнеріне, касиби және тұрмыстық катынастагы сейлесу мәдениетіне
көніл болынеді.

Жоғары оку орындарының студенттеріне, оқытушыларына және мектеп
мұғалімдеріне арналған. Оку құралы өз ойларын нақты және дұрыс айтыл
үйренісі келетіндерге қызықты.

С 4602024000-321 063-06
460(05)-06

ББК 83.я73

672 1 1155
ISBN 9965-30-195-6

© Сейітжанов З.Н., Темірболат А.Б., Баянбаева Ж.А., 2006
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2006

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	4
I ТАРАУ. ШЕШЕНДІК ӨНЕР НЕГІЗДЕРІ	
1.1. Шешендік өнер тарихынан	7
1.2. Шешендік сөздердің зерттелуі	32
II ТАРАУ. РИТОРИКА ТУРАЛЫ ТҮСІНІК	
2.1. Риторика ғылымының ерекшелігі	44
2.2. Шешендік өнер теориясының қалыптастып, дамуы	47
III ТАРАУ. ШЕШЕН СӨЗДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫ	
3.1. Материалды жүйелеге ұстанымдары	55
3.2. Шешен сөздің композициясы	57
3.3. Шешен сөздің логикалық негіздері	61
IV ТАРАУ. СӨЗ ӨНЕРІ ЖӘНЕ СӨЗ МӘДЕНИЕТІ	
4.1. Шешендік сөзді көркемдеу.....	65
4.2. Мнемотехника.	67
4.3. Сөйлеу техникасы.....,	70
4.4. Шешен сөздің мәдениеті.....	73
4.5. Сөйлеу этикасы.....	76
V ТАРАУ. ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС ЖӘНЕ ОНЫҢ ТҮРЛЕРІ	
5.1. Тұрмыстық және іскерлік қарым-қатынас.....	80
5.2. Қарым-қатынас психологиясы	84
VI ТАРАУ. ПОЛЕМИКА ӨНЕРІ	
6.1. Полемиканың шешен сөзде алар орны.....	89
6.2. Пікірталас мәдениеті.....	92
VII ТАРАУ. ШЕШЕН СӨЗДІ ДАЙЫНДАУ	
7.1. Шешен сөзді дайындау	95
7.2. Шешендіктің түрлері	98
7.3. Шешен адамның түр-сипаты.....	103
ҚОРЫТЫНДЫ	105
ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	107
ҚОСЫМШАЛАР	
Тесттер	109
Сұрақтар	137
Студенттің өзіндік жұмыс тақырыптары	141
Даналардан шыққан сөз	142

Оку басылымы

*Сейітжанов Зұфар Нұрсапаұлы
Темірболат Алуа Берікбайқызы
Баянбаева Жадыра Амангелдіқызы*

РИТОРИКА

(Шешендік өнер негіздері)

Оқу құралы

*Шығарушы редакторы А.Шуриева
Мұқабасын көркемдеген З.Ақажанова*

ИБ № 3692

Басылуга 21.12.2006 жылды кол қойылды. Пішімі 60x90 1/16. Көлемі 9,125 б.т.
Офсетті қағаз. RISO басылыш. Тапсырыс № 335. Таралымы 500 дана. Багасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «Қазақ университеті» баспасы.
050038, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспаханасында басылды *C*